

Teaching Guide						
Identifying Data				2018/19		
Subject (*)	Iniciación en deportes IV (Natación) (optativa)		Code	620G01313		
Study programme	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte					
Descriptors						
Cycle	Period	Year	Type	Credits		
Graduate	Yearly	Third	Optional	6		
Language	SpanishEnglish					
Teaching method	Face-to-face					
Prerequisites						
Department	Educación Física e Deportiva					
Coordinador	Sanchez Molina, Jose Andres	E-mail	jose.andres.sanchez.molina@udc.es			
Lecturers	Sanchez Molina, Jose Andres	E-mail	jose.andres.sanchez.molina@udc.es			
Web	http://www.motorcontrolgroup.com/					
General description	<p>Unha vez que o suxeito se ha adaptado ao medio acuático e tivo a posibilidade de evolucionar na aprendizaxe das habilidades básicas acuáticas, un dos posibles obxectivos é conseguir desprazarse da forma máis rápida e económica posible; para iso, exponse as habilidades específicas propias do medio acuático como son os estilos da natación deportiva, así como as saídas e as viraxes.</p> <p>Aínda que o estilo individual de cada nadador depende en gran medida das súas características corporais, non por iso han de escusarse os erros técnicos nas execucións individuais, debéndose distinguir as desviacións persoais do estilo eficiente. Non se ha de esquecer que o adestramento técnico sempre ha de acompañar ao nadador, ocupando o primeiro plano nunha primeira fase de aprendizaxe e perfeccionamento, que é a que neste curso tratarase xunto aos procedementos de adestramento e a súa aplicación permitindo iniciar o camiño cara á natación deportiva.</p>					

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A5	Fomentar a convivencia, estimulando e poñendo en valor a capacidade de constancia, esforzo e disciplina dos participantes nas actividades de educación física e deportiva.
A18	Deseñar e aplicar métodos adecuados para o desenvolvemento e a avaliación técnico-científica das habilidades motrices básicas nas diferentes etapas evolutivas do ser humano, considerando o xénero.
A19	Planificar, desenvolver, controlar e avaliar técnica e científicamente o proceso de adestramento deportivo nos seus distintos niveis e nas diferentes etapas da vida deportiva, de equipos con miras á competición, tendo en conta as diferencias biolóxicas entre homes e mulleres e a influencia da cultura de xénero na actuación do adestrador e nos deportistas.
A25	Identificar e comprender os requisitos psicomotores e sociomotores das habilidades deportivas, executando basicamente as habilidades motrices específicas dun conxunto de deportes, considerando as diferenzas por xénero.
A26	Identificar e aplicar as peculiaridades didácticas de cada especialidade deportiva na intención pedagóxica dos diferentes ámbitos de intervención.
A27	Aplicar os principios cinesiolóxicos, fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais nos contextos educativo, recreativo, da actividade física e saúde e do adestramento deportivo, recoñecendo as diferencias biolóxicas entre homes e mulleres e a influencia da cultura de xénero nos hábitos de vida dos participantes.
A33	Seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado para cada tipo de actividade físico-deportiva no contexto educativo, deportivo, recreativo e da actividade física e saúde.
B1	Coñecer e posuir a metodoloxía e estratexia necesaria para a aprendizaxe nas ciencias da actividade física e do deporte.
B2	Resolver problemas de forma eficaz e eficiente no ámbito das ciencias da actividade física e do deporte.
B4	Trabajar de forma colaboradora, desenvolvendo habilidades, de liderado, relación interpersoal e traballo en equipo.
B6	Dinamizar grupos nos diferentes ámbitos do exercicio profesional.
B7	Xestionar a información.
B9	Comprender a literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte en lingua inglesa e en outras linguas de presenza significativa no ámbito científico.

B10	Saber aplicar as tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B11	Desenvolver competencias para a adaptación a novas situacíons e resolución de problemas, e para a aprendizaxe autónoma.
B16	Dominar habilidades de comunicación verbal e non verbal necesarias no contexto da actividade física e o deporte.
B19	Exercer a profesión con responsabilidade, respecto e compromiso.
B20	Coñecer, reflexionar e adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e o traballo en equipo a partir das prácticas externas en algún dos principais ámbitos de integración laboral, en relación ás competencias adquiridas no grao que se verán reflectidas no traballo fin de grao.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacíons (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences		
Identificar os fundamentos biomecánicos que condicionan os modelos técnicos da natación deportiva e a aplicación dos principios do adestramento en situacíons reais.	A25 A27	B1 B4 B7 B9 B16	C3 C6
Describir e comprender a técnica dos estilos de nado, viraxes e saídas de competición e os seus aspectos regulamentarios.	A25 B7	B1 B7	C2
Analizar e discutir a conveniencia de establecer unha secuencia de ensino-perfeccionamento das accións técnicas propias da natación deportiva.	A26	B1 B2	C1
Buscar posibles medios para percibir a execución e evolución da acción técnica, xustificar a razón da súa efectividade e o efecto da falta de coñecemento e atención sobre a mesma.	A25 A26 A27	B2 B4 C3	C6
Detectar desviacións na execución de calquera modelo técnico empregado na natación deportiva, comprender as súas consecuencias, xustificar a súa existencia, determinar a súa relación con outros e establecer os medios para o axuste.	A19 A25 A26 A27	B2 B10 B11	C3 C6
Aplicar os coñecementos teórico-prácticos adquiridos na adquisición de habilidades específicas da natación deportiva e no seu adestramento.	A5 A18 A19 A33	B2 B4 C2 C3	
Analizar, criticar e discutir a intervención propia e allea no proceso de ensino-aprendizaxe, perfeccionamento e adestramento; e, expor alternativas en situacíons prácticas, segundo a capacidade de aplicar coñecementos, propostas e organizar tarefas e información asociada.	A25 A26	B1 B2 B6 B16 B19 B20	C2 C3 C6 C7

Contents		
Topic	Sub-topic	
Tema 1. Fundamentos biomecánicos da natación	- Hidrostática - Hidrodinámica	

Tema 2. Técnicas da natación deportiva: descripción, metodoloxía ensino-aprendizaxe e avaliación	- Estilos simultáneos - Estilos alternativos - Saídas - Viraxes
Tema 3. Adestramento do nadador novo	- Adestramento das capacidades técnicas e tácticas - Adestramento das capacidades físicas - Planificación do adestramento.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Introductory activities	B7 C6	1	0	1
Guest lecture / keynote speech	A25 A26 B1	7	12	19
Physical exercise	A5 A18 A19 A25 A33 B1 B2 B4	21	10	31
Collaborative learning	A5 A25 A26	0	21	21
Case study	A18	0	8	8
Workshop	A18 A19 B1 B2 B6 B10 B19 C1	10	0	10
ICT practicals	A5 B4 B9	2.5	7.5	10
Field trip	B11 B16 B20 C7	0	4	4
Workbook	A25 A27 B1 B7 C3 C6 C7	0	12	12
Student portfolio	B7 B9 B20 C1 C2 C3 C6 C7	0	26	26
Mixed objective/subjective test	A5 A33 B1 B2 B9	2	0	2
Practical test:	A25	0.5	1.5	2
Personalized attention		4	0	4

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Introductory activities	O primeiro día de clase realizarase unha completa explicación dos aspectos tratados na guía docente co fin de que os alumnos coñezan as competencias que se pretende que adquiran. De igual forma previo á realización de calquera dos traballos e actividades propostos achegarase a información necesaria e procederase á organización dos alumnos para o seu óptimo desenvolvemento.
Guest lecture / keynote speech	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introducción dalgunhas preguntas dirixidas aos estudiantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. Nas propias sesións, integraranse outra metodoloxías como prácticas a través de Tics, aprendizaxe colaborativa ou presentacións orais dos alumnos.
Physical exercise	Realización por parte dos alumnos das tarefas motrices de aprendizaxe propostas: polo profesor, por outros compañeiros ou polo propio alumno. Pretende facilitar a práctica dos alumnos, ata que sexan capaces de realizar determinadas habilidades específicas cun certo grao de competencia permitindo aplicar sobre o grupo de traballo e sobre si mesmo os coñecementos que vaia adquirindo na materia, que valore a constancia e o esforzo para lograr as metas; e, adquira, se é posible, o interese pola práctica da natación.
Collaborative learning	Traballo en grupo non presencial relacionado cos contidos prácticos da materia e co desenvolvemento do traballo teórico-práctico.
Case study	O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que describe unha situación real, e debe ser capaz de analizala, para chegar a unha decisión razonada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.

Workshop	Modalidade formativa orientada á aplicación de aprendizaxes na que se poden combinar diversas metodoloxías/probas (exposicións, simulacións, debates, solución de problemas, prácticas guiadas, etc) a través da que o alumnado desenvolve tarefas eminentemente prácticas sobre un tema específico, co apoio e supervisión do profesorado.
ICT practicals	Empregarase unha aplicación como Kahoot ou similar, coa intención de estimular aos alumnos para estar ao corrente dos contidos expostos en sesións anteriores ou, mesmo, na propia sesión. Tamén servirá para determinar a participación do alumnado. Os alumnos con menor puntuación poderán ser encargados de elaborar cuestionarios a expor nunha próxima sesión onde se utilice Kahoot. Tamén se exporán cuestionarios para determinar o grao de comprensión dos artigos propostos relacionados con distintos contidos do temario (relacionado coa metodoloxía "lecturas") a través da plataforma Moodle da UDC.
Field trip	Observación e análise de sesións de adestramento en clubs que contemplen a práctica da natación deportiva.
Workbook	Poñeranse a disposición dos alumnos, a través da plataforma Moodle, unha serie documentos escritos co fin de profundizar nos contidos traballados e, tamén, discutir sobre eles. Tamén se proponerán títulos de obras relacionadas coa natación deportiva para o estudo, compresión e argumentación de aspectos desenvolvidos na materia.
Student portfolio	É un cartafol ou archivador (físico ou virtual) ordenado por seccións, debidamente identificadas ou etiquetadas, que contén os rexistros ou materiais produto das actividades de aprendizaxe realizadas polo alumno nun período de tempo, os comentarios e cualificacións asignadas polo profesor, o que permite visualizar o progreso do alumno. O portafolio ou cartafol inclúe todo o que fai o alumno, como: apuntamentos ou notas de clases, traballos de investigación, guías de trabalho e o seu desenvolvemento, comentarios de notas, resumos, probas escritas, autoevaluaciones, tarefas desenvolvidas, comentarios de progreso do alumno realizado polo profesor, etc.
Mixed objective/subjective test	Proba con preguntas de resposta breve, realizada ao fin da materia, na data prevista de exame.
Practical test:	Proba na que se busca que o alumno #desenvolver total ou parcialmente alguma práctica que previamente fixese durante as clases prácticas. A proba práctica pode incluir a resolución dunha pregunta/problemática que teña como resultado a aplicación práctica dunha determinada técnica ou práctica aprendida. En xeral, pretende que o alumno sexa consciente do seu nivel de execución, que aplique sobre o grupo de traballo e sobre si mesmo os coñecementos que vaia adquirindo na materia, que valore a constancia e o esforzo para lograr as metas e adquira, se é posible, o interese pola práctica da natación.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Collaborative learning	- Para a realización de cada un das metodoloxías expostas exporanse reunións de grupo para explicar con detalle o procedemento para seguir para a súa realización.
Student portfolio	- Previa á realización do exame práctico poderase expor unha titoría práctica de carácter obligatorio.
Physical exercise	
Workshop	- Os alumnos poderán solicitar que as titorías sexan de carácter práctico, áinda que estas deberían ser polo menos en grupo reducido. - Utilizarse o correo electrónico como vía continua de comunicación entre profesor e alumnos ou grupos, grazas tamén ao correo da plataforma Moodle. - Consideración en casos de matrícula parcial: procurarase a atención ao alumnado, tras solicitude por correo electrónico, en horarios diferentes aos establecidos oficialmente no horario de titorías.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Mixed objective/subjective test	A5 A33 B1 B2 B9	Exame final teórico de toda a materia impartida na materia, no cal se incluirán os contidos tratados nas prácticas; o tipo de exame será de exposición escrita (preguntas de desenvolvemento temático e preguntas de respuestas breves) e/ou cuestións obxectivas.	10

Student portfolio	B7 B9 B20 C1 C2 C3 C6 C7	Realizarase un seguimento periódico do desenvolvemento do portafolios, recibindo unha puntuación en cada control.	60
Practical test:	A25	Exame final de execución sobre contidos desenvolvidos nas prácticas. Este apartado é obrigatorio e a non realización do mesmo ou a non superación das tarefas expostas ou das cuestiós realizadas implicará non aprobar a materia.	10
ICT practicals	A5 B4 B9	Durante o curso presentarase a través de Tics (Moodle, Kahoot, Symbaloo) unha serie de controis para motivar á lectura dos documentos facilitados, así como para motivar o estudo e a resolución de dúbidas.	20

Assessment comments

O alumnado poderá elixir entre un sistema de evaluación continua ou de evaluación final

O alumnado con matrícula a tempo parcial deberá falar co profesorado para acordar os criterios de evaluación para cada unha das oportunidades.

1. Evaluación continua:

Requisitos indispensables para este sistema de evaluación son, pola seguinte orde:

1.a. Asistencia polo menos ao 80% das sesións presenciais para todos aqueles alumnos matriculados na materia por primeira vez ou no caso de segunda matrícula ou posterior se non se completou con anterioridade a porcentaxe indicada. No caso de que un alumno, presente razóns xustificadas documentalmente que lle impidan a asistencia ao 80% das clases deberá realizar un exame sobre cuestións e procedementos metodolóxicos da ensino-perfeccionamento da natación, expostas durante o desenvolvemento da materia, en situación simulada na propia piscina.

1.b. Que o resultado do exame teórico sexa igual ou superior a 5.00.

1.c. Que o resultado do exame práctico sexa igual ou superior a 5.00.

1.d. Que a media ponderada resultado dos distintos elementos de evaluación sexa igual ou superior a 5.00.

1.e. Segundo o exposto, a nota final obterase como resultado da media ponderada das catro metodoloxías expostas na evaluación.

2. Evaluación final:

2a. Optará a ela, o alumnado que non cumpra uns ou varios dos seguintes requisitos:

- asistencia superior ao 60% e inferior ao 80% das sesións presenciais

- elaborar o portafolio

- realizar as prácticas a través de TIC.

2 b. Para aprobar a materia hase de realizar a proba mixta e a proba práctica:

- Proba mixta: obter 7.5 sobre 10 puntos.

- Proba práctica: obter 7.5 sobre 10 puntos.

- Asistencia superior ao 60% das clases presenciais.

3. Criterios de actuación cos estudiantes lesionados na evaluación da práctica da actividade física:

3.a. Os alumnos lesionados poderán solicitar a adaptación das tarefas motrices a realizar nas probas de evaluación.

3. b. No caso de que a lesión non permita a realización da evaluación práctica esta levará a cabo nunha posterior oportunidade da mesma ou outra convocatoria.

4. Observacións con respecto ás convocatorias de exame e ás puntuacións das preguntas de exame:

4.a. Cada convocatoria consta de dúas oportunidades (xuño e xullo). Cando nunha mesma convocatoria un alumno ten unha cualificación de "non presentado" nunha oportunidade e "suspenso" na outra, no seu expediente constará na convocatoria como "suspenso".

4. b. Na folla de exame, a puntuación de cada pregunta farase explícita no caso de que as preguntas teñan un valor diferente.

5. Mantemento de notas na segunda oportunidade da convocatoria:

Manteranse as cualificacións obtidas en calquera dos apartados de evaluación continua logrados na primeira oportunidade de cada convocatoria se o alumno así o desexa.

6. Mantemento de notas en convocatorias posteriores:

6a. Manteranse as cualificacións obtidas en calquera dos apartados de evaluación continua logrados en convocatorias anteriores, exceptuando o caso dun posible cambio do docente que imparta a materia; aínda que, dita cualificación poderá supoñer unha porcentaxe da nota global diferente.

6. b. Os criterios para as convocatorias extraordinarias serán os mesmos aos xa establecidos.

7. Consideración en casos de matrícula parcial:

Atenderase ao establecido segundo o sistema de evaluación continua ou de evaluación final.

8. Idioma do exame

O exame estará no idioma de impartición da materia; se algún alumno desexa unha copia do exame no outro idioma oficial da UDC deberá solicitalo ao profesor, como mínimo, unha semana antes da data da súa realización.

Sources of information

Basic	Arellano Colomina, R. (2010). Entrenamiento técnico de natación (Vol. 1). Sevilla: CultivaLibros. Cancela Carral, J. M., Pariente Baglieto, S., Camiña Fernández, F. & Lorenzo Blanco, R. (2008). Tratado de natación. Del perfeccionamiento al alto rendimiento. Badalona: Paidotribo. Costill, D., Maglischo, E., & Richardson, A. (1994). Natación (1ª ed.). Barcelona: Hispano Europea. Gutiérrez Dávila, M. (1999). Biomecánica deportiva: bases para el análisis (1ª ed. Vol. 2). Madrid: Síntesis. Chollet, D. (2003). Natación deportiva. Enfoque científico (1ª ed.). Barcelona: INDE. Colwin, C. (1992). Swimming into the 21st Century. Champaign, Illinois: Leisure Press FINA. (2017). Reglamento de natación 2017-2021. Madrid: Real Federación Española de Natación. Izquierdo, M. (2008). Biomecánica y Bases Neuromusculares de la Actividad Física y el Deporte. Madrid: Médica Panamericana. Maglischo, E. W. (1986). Nadar más Rápido (L. Santacana i Faralt, Trans. 1ª ed.). Barcelona: Hispano Europea. Maglischo, E. W. (2009). Técnica, entrenamiento y competición. Badalona: Paidotribo. Navarro Valdivielso, F., Oca Gaia, A., & Castañón Castañón, F. J. (2003). El entrenamiento del nadador joven. Madrid: Gymnos. Thomas, D. G. (1989). Advanced Swimming. Champaign, Illinois: Leisure Press. Thomas, D. G. (1989). Teaching Swimming. Champaign, Illinois: Leisure Press. Wilke, K. y Madsen, O. (1990). El Entrenamiento del Nadador Juvenil. Buenos Aires: Stadium.
Complementary	Cancela Carral, J. M., Pariente Baglieto, S., Camiña Fernández, F. & Lorenzo Blanco, R. (2008). Tratado de natación. De la iniciación al perfeccionamiento. Badalona: Paidotribo. Colwin, C. (1999). Swimming Dynamics. Winning Techniques and Strategies. Chicago, Illinois: Masters Press. Cuartero, M., del Castillo, J. A., Torrellardona, X., & Murio, J. (2010). Entrenamiento de las especialidades de natación (Vol. 2). Sevilla: CultivaLibros. Guzmán, R. J. (1998). Swimming Drills for Every Stroke. Champaign, IL: Human Kinetics. Hannula, D., & Thorton, N. (2001). The swimming coaching bible (1ª ed.). Champaign, Illinois: Human Kinetics. Maglischo, E. W. (1993). Swimming even Faster (1ª ed.). Mountain View, California: Mayfield Publishing Company. Maglischo, E. W. (2003). Swimming Fastest. The essential reference on technique, training and program design (1ª ed.). Champaign, IL: Human Kinetics. Navarro, F., & Rivas, A. (2001). Planificación y control del entrenamiento en natación (1ª ed.). Madrid: Gymnos. Navarro Valdivielso, F., & Oca Gaia, A. (2011). Entrenamiento físico de natación. Sevilla: Cultivalibros. Navarro Valdivielso, F., Oca Gaia, A., & Rivas Feal, A. (2010). Planificación del entrenamiento y su control. Sevilla: Cultivalibros. Olbrecht, J. (2000). The science of winning. Planing, periodizing and optimizing swim training. Luton: Swimshop.

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Teaching Physical Activity and Sport/620G01001

Anatomy and Kinetics of Human Movement/620G01002

Teaching Aquatic Skills/620G01007

Learning and Motor Control/620G01012

Physiology of Exercise I/620G01013

Biomechanics of Human Movement/620G01014

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Physiology of Exercise II/620G01025

Teaching/Learning Processes in Physical Activity and Sport/620G01022

Healthy Exercise and Quality of Life I/620G01023

Subjects that continue the syllabus

Sport Performance Methodology/620G01024

Technology in Physical Activity and Sport/620G01034

Theory and Practice of Sports Training/620G01037

Healthy Water Activities and Lifesaving (optional)/620G01042

Other comments

Dado o carácter teórico-práctico da materia, diversas metodoloxías expostas están encamiñadas a favorecer que o alumno adquira aprendizaxes que lle resulten de maior dificultade; deste xeito o traballo sobre as prácticas motrices poderá ser de gran interese para familiarizarse coa observación das habilidades específicas da natación e expor de tarefas que faciliten a consecución dun determinado obxectivo; aínda que dada a posibilidade grupal do traballo, á súa vez poderá resultar proveitoso para aqueles alumnos que carezan dunha elevada competencia motriz en natación.

Por outra banda, a posibilidade de realizar algunha saída de campo dirixido á observación e análise das actividades realizadas nun club que traballe a disciplina da natación, permitirá familiarizarse coa contorna, observar e analizar o traballo desenvolvido nas mesmas e poñer en prácticas con alumnos reais, non compañeiros, algúns coñecementos e experiencias adquiridos na materia.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.